

MOIN

In het kader van Tsjerkepaad stuiten wij op een verwante activiteit: de Krummhörner Kirchturm Tour (KKTT). Dit is een fietstocht langs 19 dorpjes en 23 kerken in de gemeente Krummhörn, Ost Friesland, in Duitsland, net ten noorden van Emden. Een landstreek waar veel dorpsnamen, net als in Groningen en Friesland, eindigen op -um: Eilsum, Uttum, Pewsum, Pilsum, Rysum, enz. Men kan de fietstocht altijd maken, de route is bewegwijzerd, maar op zaterdag 1 september waren alle kerken open en kon je er dus rondkijken en je kon je kaart laten afstempelen ten bewijze dat je die kerk had bezocht.

De contacten tussen Tsjerkepaad en de KKTT zijn een aantal jaren geleden ontstaan.

Ds. Siek Postma, van Friese afkomst, is predikant in Jennelt, een van de dorpjes van de KKTT. Hij brengt de zomervakanties vaak door in Langweer en maakte zo kennis met ons Tsjerkepaad. Het idee van stempelkaarten heeft hij van de fiets-Elfstedentocht overgenomen. Hij heeft het initiatief genomen om in Krummhörn alle kerken open te krijgen op de eerste zaterdag in september. En dat is gelukt, nu al voor de zesde keer.

Met een paar honderd deelnemers reden wij deze tocht van ongeveer 70 km. Een prachtige ervaring: fietsen van terpdorpje naar terpdorpje langs eeuwenoude kerkjes. Ieder die je onderweg tegenkomt begroet je met de lokale groet: Moin! Op het fietspad: Moin, in de kerk: Moin, in de winkel: Moin! Een allervriendelijkste ervaring.

Vaak staat er naast de kerk een korte brede klokkentoren. Er werd uitgelegd dat de grote luidklokken niet in een hoge toren kunnen hangen omdat deze tijdens het luiden te veel zou gaan slingeren.

In alle kerkjes werden we vriendelijk onthaald, soms met koffie, gebak, broodjes, limonade.

De meeste kerken behoren tot de evangelisch-reformierte Kirche, verwant aan de PKN.

Opvallend is dat veel oude teksten in het Nederduits zijn en dat is voor ons heel goed leesbaar. In het kerkje van Uttum zagen we een wandbord met de instellingswoorden van het avondmaal (foto). De tekst begint aldus: "Unser Herr Ihesus . in der nacht do Hie verraden wart . nam Hie dat Brodt . danckede . brack idt . gaf idt den iungeren und sprack . nemet ethet . dat is myn lyf . dat vor iu gegeven wert . dat doet to miner gedechtnisse."

Dat komt ons natuurlijk heel bekend voor van de eucharistie.

De KKTT, een fietstocht om volgend jaar via internet in de gaten te houden. De eerste zaterdag in september!

Klein minpuntje: de fietspaden zijn over het algemeen van een iets mindere kwaliteit dan wij thuis gewend zijn. Voor mensen met wat gevoelige "onderdelen" iets om rekening mee te houden.

Geert van der Veen, september 2018.

